

जागतिक मराठी अकादमीचे 'शेष मराठी मनाचा...' हे जागतिक मराठी संस्लेख येता अमरवर्तीत भरते आहे, येच्या अभिनेते विक्रम गोखले या संस्लेखाते अध्यक्ष आहेत. जागतिक मराठी अकादमीचे अध्यक्ष रामदास पुढाणे यांनी गेला १२ वर्षांपासून या संपलनांच्या आयोजनाची धूधा समर्थपणे सांभाळली आहे. जगभारातील मराठी मानसे या संस्लेखाना सहभागी होत असतात. प्रतिकूल परिस्थिती असतानाऱ्या स्वकर्तुवाने अपल्या कार्याचा ठासा आपल्या क्षेत्रावर तरुणांची माणसं या संस्लेखावर बोलावती जातात. तरुणांची उपस्थिती लक्षणीय असते. किंवडहा या संस्लेखानात सहभागी होणारी सर्वच माणसं मानाने तरुणांच असतात. उपस्थित राहणाऱ्या तरुणांना आरक्षवत वाटावत असी अनेक माणसं व्यापीपेठावर येत असतात, बोलत असतात, मनोरंजन व संस्कृत या स्रुतीवर हे संस्लेख आवारित असत.

अकादमोंचे अध्यक्ष रामदास पुणे
याचावतची लॉन्ची भ्रूपिका स्पृष्ट करून
म्हणानंतर, 'या संपेलनात जास्तीत उत्तराणींनी भाग घावा, अशीच आवडा
इच्छा' असेते. आगदी लिहाऱ्या परिचय
सायांत्रून शुकलेल्या, इंग्रजी चांपांनी
नसलेल्या मुलांचापूढा या संपेलनात
प्रेरणा मिळेते. आपण महाराष्ट्राच्या
जाऊन, कोणायाही देशात जाऊन स्थान
होऊ शकतो, व्यवसाय करू शकतो
भावाना लॉन्चा मनात निर्माण होऊ शकतो
त्यामुळेच या संपेलनात अमरेकी, कु
आखारी तरी, संस्ट्रेलिया, जपान यांचे
देशांमध्ये देशिक झाल्याचा भाराचा मंडळ
आवर्धन बोलावयात येते.'

या समेलनाचं वैशिष्ट्य सांगताना
फुटाणे धणारे, 'अकादमीकडे कसलाही
निपी उपराब्ध नाही. राज्य सरकारक इन
आमालाल कुठलीही अर्थात मदत मिळत
नाही. कमी खाचावे संमेलन असलेली
आमी होते एकाच व्यक्तिकडे किंवा
संस्थेकडे सेपवोता. त्यांच्यावर साळी
जबाबदारी टाकतो. परदेशांतून येणारे
भारतीय बांधवही ख्रिसमसच्या काठात
भारतात येतव असतात. त्यांचाच आमी
बालातवा. त्यामुळे त्याना येण्या-जायच्या
खर्च देयाच्या प्रकाश नाही. आमच्या
अकादमीच्या कायविकारप्रणाली यशस्वीरवार
गडाय, गिरेश गांधी, उदयदादा लाड,
अरुण कायावाकर, विष्णु सूरी वाघ,
सी. पी. नाईक, मोहन गोरे आदी मंडऱ्यी
बेतली अकादमीच्या बैठकीसाठी येणार हे
सदस्य व्यक्तिं प्रत्येक समेलनातून भाता तो नाहित. उल्लं
करतात. त्यामुळं तो कमीत कमी खाचात

आगळावेगळा ‘शोध मराठी मनाचा...’

रत्नागिरी संभेलनान (२०१४) अमेरिकेतील मंदार जोगलेकर यांनी रत्नागिरीतील स्थानिकांच्या सहकार्यांने बुकंगांगा हा व्यवसाय यशस्वीपणे उभारला त्याविषयी माहिती दिली. सोबत स्थानिक सहकारी.

जागतिक मराठी अकादमीतर्फे 'शोध मराठी मनाचा...' या शीर्षकाचे जागतिक मराठी संमेलन गेल्या १२ वर्षापासून महाराष्ट्रात भरते. नव्या वर्षाच्या सुरुवातीलाच म्हणजे एक आणि दोन जानेवारी २०१६ रोजी अमरावती येथील श्री संत जानेश्वर सांस्कृतिक भवनात हे संमेलन भरते आहे. अन्य पारंपरिक साहित्य संमेलनांपेक्षा हे संमेलन आगळ्यावेगळ्या पद्धतीने भरते. काय आहे हे वेगळेपण?

हे आगांचे संमेलन होते शकते. सर्व निर्णय कार्यकरितांनी घेते. ऐन वेळी काही बदल हवे असरील, तर ते मी करतो. तो अधिकार कार्यकरितारीणीने भाटा दिला आहे.'

या संमेलनाचे आगांची एक वैशिष्ट्य म्हणुने यात कुठलेही ठराव केले जात नाहीत. संमेलनात यात वर्षां केल्या जाणाऱ्या सोमासनाच्या ठरावात उपर्युक्त यात आहे. यापल्याला महिनी आहे. हा अनुभव गाठीसी असल्याने आगांची या संमेलनात कुठलाच ठराव करीत नाही, असं फुटाणे सांगतात.

जागतिक मराठी संमेलनाची ही मूळ संकल्पना १९८९ मध्ये स्थापन झालेल्या जागतिक मराठी परिषदेची. शरद पवार, मनोहर रायनी, मधव गडकरी आणि भाव. कृ. देसाई यांनी ही परिषद स्थापन केली. जागतिक पातळीवर मराठी भाषाकांना एकत्र आणावे; मराठी भाषा, संस्कृती यांची जपणक करून ती वृद्धिरांग करावी, उद्योग-व्यवसायात मराठी माणसाने प्रगती साधायासाठी त्याला उद्युक्त करावे, विचारांचे देवाणघेवण व्हावी या डेशाने ही परिषद स्थापणात आली. या परिषदके मुंबईत १९९५ मध्ये पहिले अधिविषयक घेण्यात आले होते. ज्येष्ठ संहित्यिक-नाटककार वि. वा. शिरवाडकर हे या संमेलनाचे अध्यक्ष होते. त्यानंतर १९९२ मध्ये मराईसमझेपु. ल. देशपांडे यांच्यांना अध्यक्षतेखाली, १९९५ मध्ये दलली डॉ. वरंतराव गोवांकर याच्या अध्यक्षतेखाली, १९९६ मध्ये जेस्सलेम (इजिरपत) येथें डॉ. प्रभाकर देवधर आणि १९९९ मध्ये रुमुख यांशेळकर यांच्यांना अध्यक्षतेखाली, तर कार संसेने भरली. मात्र, या संमेलनाता अतिशय मर्यादित

तारी आहे. त्यानंतर म्हणजे २०२० पासून मदारा फुटाणे यांच्याकडे अकादमीचे प्रध्यक्षपद आहे. या अकादमीमार्फिट मग ००४ पासून सोशल मराठी 'मराठी' या प्रैरिकांतर्गत जागतिक मराठी संमेलन ह्या भरवण्यात येळ लागावल. गिरिश गांधी यांच्याकडे पुढाकराणाऱ्या नायापुरात प्रा. राम वाळवळकर यांच्या अध्ययनेखाली पहिले 'पुनर्जीवित' (जागतिक मराठी संमेलन जेनेवारी २०१०) मध्ये भरल. तेव्हापासून यापासून नार (जेनेवारी २००५, अश्यक शिरीष लालां), मुंबई (डिसेंबर २००३, अध्यक्ष विजय तंडुकर), योगा (जेनेवारी २००५, प्रकाश भालेंवार), योगा (जेनेवारी २००८, निळू फुले), कलहापूर (जेनेवारी २००९, सुहारद काकडे), सोलापूर (जेनेवारी २०१०, मंगोस पाडगावकर), गोरांगावाद (जेनेवारी २०११, डॉ. विजय टकर), विराग (जेनेवारी २०१२, रस्य फिरेदिया), नाशिक (जेनेवारी २०१३, आशुतोप गोवारिकर), रत्नालिंगी (जेनेवारी २०१४, मध्य मंगोस करिंगिक) पाणिंग सातारा (जेनेवारी २०१५, सुनील विर्यवंशीया) या ठिकाणी १२ संमेलन भरली आसून, अमरावती ते तेरावं संमेलन होत आहेत. या सर्व संमेलनांचे स्वागताध्यक्षपद नुन्हके गिरिश गांधी, यशवंतराव गडाऱा, गणगाथ वाणी, डॉ. विश्वनाथ करात, रामेश्वर कामत, डॉ. मधुकरांणगा मुळे, तेंते तंत्र टाकर, डॉ. अपवृंहे, उदयदादा यांचा गांधीचा कार्यक्रम अशी पहिल्या दिवसाची भराच्या कार्यक्रमप्रिका आहे. दुसर्या दिवशी 'मुक्तकाम पोस्ट व्हार्ड' या कार्यक्रमात डॉ. प्रकाश हेडा (केनिया), संजय जाधव आणि शैलेश वानखडे सहभागी होणार आहेत. त्यानंतर 'इंडिया विरुद्ध भारत' या चर्चेत यशवंतराव गडाऱा, गिरिश गांधी आणि उत्तमस पवार यांचा सहभाग आहे. नंतर 'लक्ष्मीची पाऊले' या कार्यक्रमात सोशल मगर, अरुण कायागावकर, मोहन गांवे, उदयदादा लाड, केसरी पाटील हे उद्योगक अपाल मनोगत व्यक्त करतील. 'आधारवड' या कार्यक्रमात मिरीश शुभे, डॉ. जगताचा वाणी (केनडा), सुनील देशपांडे व निसूपामा देशपांडे बोलणार आहेत. 'सम्प्राणालीकडे-२' या कार्यक्रमात सुभाष दामते (अमेरिका), अनिरुद्ध थोंगडे (इंडोनेशिया), अविनाश राचमाले (अमेरिका), अजय वाकडे (झारखंड) आणि मंदार जायांकर (अमेरिका) आपले अनुभवकथन करतील, तर गारी आठ वाजता 'वित्र-काग्य-शित्य' या कार्यक्रमात वासुदेव कामत, भगवान रामपुरे, चंत्रिजंत यादव, शिवा प्रजापती, विजय बोधनकर, विजय राऊत हे वित्रकार-सिल्पकार; तसेच अशोक नायागावकर, विष्णु सूर्यी वाघ, अरण म्हारे, सहोबाराव ठाणण, सिलिंगिया काळांवा, नितीन देशमुख, तुकाराम धोणे, भरत दौंडकर हे कवी सहभागी होणार आहेत.